

”የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ ” ከድጡ ወደ ማጡ

ጋዜጠኛ ፋሲል የኔአለም ለፕሮፌሰር ጌታቸው ሀይሌና ለሌሎችም በማለት ያስነበበውን ይቅርታ መሰል መጣጥፍ በፌስቡክ ተለቆ ስላየሁት ደጋግሜ አነብብኩት። በመጀመሪያ ”ሰው ማለት ሰው የሚሆን ነው ሰው የጠፋ እለት” እንዲሉ የፕሮፌሰር ጌታቸው ሀይሌ ምርጥና አፋጣኝ ፅሁፍ ምን ይህል ቅጥፈት ቢበዛም ቁጥራቸው ትንሽም ቢሆን ውነተኞች እንዳሉ አስመስክረዋልና ምስጋናየ ይድረሳቸው። አንባቢዎቼ ለነገሩ ግንዛቤ እንዲኖራችሁ በማሰብ መንስዔውን ለመጠቆም እሞክራለሁ።

ባለፈው የሳምንቱ እንግዳ በተባለ የኢሳት ፕሮግራም የታሪክ ተመራማሪ በሚል ሽፋን ጋዜጠኛ ፋሲል ዶክተር ላጲሶን በቃለ መጠይቅ አቅርቦ አማራን እንዳይበላ እንዳይዘራ አድርገው ይዘልፋሉ ያጣጥላሉ። እሳቸውም እንደ ታሪክ ምሁር ሳይሆን እንደ አንድ አማራን አጥብቆ የሚጠላ ጎጠኛ አማራው የሰራውን፣ ታሪኩን፣ የፃፈውን ሁሉ በማዋደቅና በማናናቅ ታሪክ አልባ ከማድረጋቸውም በላይ አዲስ ታሪክ ሊሰሩ እንዳሰቡ አሳውቀውናል። እንግዲህ የሄ የቀረበው ”የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ ነኝ” በሚለው ኢሳት ነው። ያኔ ታዲያ ጋዜጠኛ ፋሲል ተጠያቂው የተጠየቁትን ትተው ማለት የፈለጉትን ሲቀጣጥሩ ሁሉንም በፀጋ ተቀብሏል። ኢሳትም እንደልማዳ አማራና ኢትዮጵያዊነት ሲወቀጥ በጀ ብሎ አለፈው። ምክንያቱም እሱን የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ ነኝ የሚለው ኢሳት የግንቦት ሰባት ልሳን ብሎም በዘር የተደራጁና ኢትዮጵያ እንድትፈራረስ አጥብቀው የሚተጉ ቡድኖች ጠበቃ በመሆኑ ነው።

ስለሆነም በኢትዮጵያ አንድነት የማያምኑና አማራውን በሀሰት በጡት ቆራጭነት በበዳይነት የሚወነጅሉት እነ ተስፋዮ ገብረ አብና አያሌ አገር አጥፊዎች ሲስተናገዱ ለሀገርና ለወገን የሚያስቡ ውነቱን ውነት ሀሰቱን ሀሰት በማለት የሚታወቁት እነ አቶ ጌታቸው ረዳና ዶክተር አሰፋ ነጋሽ ፕሮፌሰር ሀይሌ ላሬቦ ወዘተ የመሰሉ ምርጥ የቁርጥ ቀን ልጆች በኢሳት አካባቢ ዝር እንዳይሉ በጥብቅ ይከለከላሉ።

ለዚህም በቂ መረጃ እንዲሆነኝ ከራሱ ከፋሲል ፅሁፍ ብነሳ፣ ፋሲል በፅሁፉ ላይ ፕሮፌሰር ጌታቸው በኢሳት የሚፈፀመውን በደል ታዘበው ትክክል አለመሆናቸውን ሲገልፁ ከታሪክ በማጣቀስ ከታሪክ ማህደር ያገኙትና በፅሁፋቸው ላይ ያሰፈሩት ” አረሚዎች ኦሮሞዎች) የክርስቲያኑን ሀገር (ዋካትን፣ ጠጠራን፣ ምድረ በረሐን፣ መቅደላን) ሊያወድሙ ተመካክረው ከብዙ ቦታ ዋጃ ላይ ከተቱ። ምክንያቱም፣ አረሚዎች፣ (አዲስ ንጉሥ) ሲያንግሡ የነገሠው አገር የማውደም ልምድ አላቸው። በዚያን ጊዜም ዳዩ ዳባ የሚሉት ነግሦ ነበረ። አገር የሚያወድሙበትና ጦር የሚያውጁት በጎዳር ወር በሊቀ መላእክት የቅዱስ ሚካኤል በዐል ዕለት ነበር። . . . እመቤታችን ማርያም አረመኔዎቹ አገሯን ለማጥፋት ጨክነው እንደተነሡ ሲታይ፣ ሳያስቡት፣ ወደምድረ አዳል መርታ ጠላቶቻቸው (መስሊሞቹ) እጅ ላይ ጣለቻቸው። ከ12 ነገሥታት የጎሳ መሪዎች) አንድ ንጉሥ ብቻ ተረፈ፣ ከሠራዊቱም አንዳንድ ለወሬ ነጋሪ ተርፎ ይሆናል።” የሚል ይገኝበታል።

ፋሲል ታዲያ አሁንም ይህ ጽሁፍ ፕሮፌሰር ጌታቸው ኢሳት ላይ ልናገረው ቢሉ የሚፈጥረውን አደጋ ተመልክቱ ባማለት ያስፈራራናል። ነገሩም በሁላችንም ዘንድ ሰርዖ ገብቶ እንዲዘገንን ለማድረግ ይሞክራል። ውነተኛ ታሪክ ምኑ ነው የሚያሳፍረው? ምኑስ ነው የሚያስፈራው? አንዳንዴ ታሪክን እንደታሪክ ተቀብሎ ማለፍ የተሳነው ሁሉ ተሰብስቦ ውነት አይተንፈስ፣ ተበደልን የሚሉት ውሸትም ቢሆን ይውጣላቸው ብሎ ማጃጃል አለበለዚያም የኦሮሞ ነፃ አውጭ ነን ባይ ምሁር ተገዝቻለሁ ጠላቱ አማራ ገዝቶኛል ስላለ ሀይለኛ ንጉስ ነበራችሁ ብሎ መንገሩ የማያውቁትን መንገር አላዋቂነታቸውን ስለሚያሳይ ይቅር ማለት ይሆን? ለማንኛውም በነጋ በጠባ ምስኪን አማራ ሲፈናቀል ሲገደል ሲታረድ ከገደል ሲወረወር ገዳዩን ወዳጅ ከማድረግ ባለፈ ውነት ተድበሱብሰ አጥፊዎች ኢሳያስ አፈወርቂን ጨምሮ የሚንቆለጹበት መድረክ ማመቻቸት የጥፋት መልክተኛ መሆን ይመስለኛል።

ወደጭብጤ ልመለስና ዶ/ር ላጲሶ ውነትም እንደ ስማቸው ላጲስ በመሆን ታሪኩን ሁሉ ”ራሳቸው የፃፉትን ሳይቀር” የሚፃረር የማጥፋት ዘመቻ በማካሄዳቸው ኢሳት ከውነት አንፃር ሌላ ታሪክ አዋቂ ለማቅረብ ባይሞክርም ፋሲል

እንዳስነበበው ከሆነ የሚረገገ ወገኔ ሊቀመንበር አቶ ተክሌ የሻው እባካችሁ ፕሮፌሰሩ አውቀው ይሁን ሳያውቁ የሳቱቸው ጉዳዮች ስላሉ እነዚያ እንዲስተካከሉ ሃሳብ ልስጥ ብለው ለኢሳት የኢሜል ማመልከቻ ይልካሉ። ቀጥለውም ደግሞ የኢሳትን መልካም ፈቃደኛነት ሲያገኙ በምን በምን ላይ መልስ መስጠት እንደሚፈልጉ የሚያብራራ መልእክት ይልካሉ።

ጋዜጠኛ ፋሲል የአቶ ተክሌን ፅሁፍ አስመልክቶ የሚከተለው ይለናል።

"ጽሁፉን አነብብኩትና የተሰማኝን ጻፍኩላቸው። አንደኛውን አስተያየት ተቀበሉት፣ ሁለተኛውን ግን " አርሱን ለኔ ተወው " አሉኝ። ይሄ ነገር አደገኛ መሆኑን ከኢ.ዲ.ቶሪያል ፖሊሲያችንም አንጻር ማስተላለፍ እንደሚያቻል ጻፍኩላቸው። ይህንን አደገኛ የተባለውን ጽሁፍ እዚህ ላይ የማልጠቅሰው ለአርሳቸው ካለኝ አክብሮት አንጻርና እሳቸው ይፋ አድርገው ያላሉትን ማድረግ ስለሌብኝ ነው። ባልደረቦቼን አማካርኳቸው። "ቃለምልልሱን መሰረዝ" የሚለው አንድ አማራጭ ነበር፤ ይህ ደግሞ ፈጽሞ የማይሞከር ነው፤ ለሃሳብ ነጻነት የሚታገሉ ሰዎች ፣ የሰዎች ሃሳብ የሚያፍኑ ከሆነ ትግላቸው የውሸት ነው ማለት ነው ። ይህንን ንግግር ቆርጫ ባስቀረው ደግሞ "ኢሳት ሃሳባችንን አፈነ፣ ቆርጦ አስቀረ" የሚል የአፈና ዘመቻ ይከፈትበታል። ይህም ሌላ ፈተና ነው። ስለዚህ የነበረኝ አማራጭ በተቻለኝ መጠን ህዝብን ለግጭት የሚያነሳሳ ነገር እንዳይናገሩ መቆጣጠር ነበር። አውቀው ያደርጉታል ብዬ ባላምንም < ይህን ባይናገሩት ይሻላል " ስላቸው፣ እሱን በኔ ተወው ማለታቸው ፍርሃት ለቀቀብኝ። እውነት ለመናገር ወደ መጨረሻ አካባቢ ጣልቃ እገባ የነበረው በመጨረሻ ቅደም ተከተል ያስቀመጡትን እንዳይናገሩ እና በዋና ዋና ቅሬታዎች ላይ ብቻ አትኩረው የተነገረው ሁሉ ከውነት የራቀ ነውና መልስ ልስጥበት ስሜታዊ ወይም አነሳሽ የሆኑት ቃላትን እንዳይጠቀሙ ለማድረግ እንጅ ለሌላ አይደለም። አቶ ተክሌ ያን ጽሁፍ አስቀድመው ባይልኩልኝ ኖሮ እኔም ስጩነቅ ባልሰነበትኩ፤ እሳቸውም ያሰቡትን ተናግረው፣ እዳውን ለእኔ ትተው፣ ይጨርሱ ነበር። ዘሮ ዘሮ አደገኛ ያልኩትን ሃሳብ ቆርጫ ማስቀረቴ ስለማይቀር፣ ኢሳትም "ሃሳባቸውን ቆረጠባቸው በሚል ከመተኛት አያመልጥም ነበር ። ለነገሩ፣ ጽሁፍ አዘጋጅቶ በዚህ ቅደም ተከተል ቢሆንልኝ እመርጣለሁ የሚል መልዕክት መላኩም ትክክል አልነበረም። እንዲያውም "አቶ ተክሌ ኢሳትን አጣብቂኝ ውስጥ ለመክተት ብለው ነው ይህን ያጻፉት ወይስ ሌላ ምክንያት ይኖራቸው ይሆን እያልኩ ብዙ አውጥቼ አውርጃለሁ።"

እንግዲህ ወገኖቹ ልብ በሉልኝ እኔ ከዚህ ከፋሲል ፅሁፍ የምረዳው እነ ኢሳያስ አፈወርቂን እነ ላኪሶን ሲጠይቅ ትህትና የተላበሰው ጋዜጠኛ "ጌታዋን የተማመነች በግ ላቷን እውጭ ታሳድራለች እንዲሉ" የአቶ ተክሌ ባላንጣ ሆኖ መቅረቡ እንዳያማህ ጥራው እንዳይበላ ግፋው መሆኑን ነው። ይህ ደግሞ የአማራ ጠላት በሌላ አነጋገር "የእውነት ጠላት" አፋን በከፊተ ቁጥር ያለምንም ማስረጃ ማብጠልጠልና መወንጀል በሚፈቀድበት ኢሳት እንደ አቶ ተክሌ አይነት ይቆሙለት አላማ አማራው ከተነጣጠረበት የጥፋት ዘመቻ ለመከላከል በመሆኑ እባካችሁ ውነቱ ይኸ ነው የሚል ሰው ከኢሳት አዲቶሪያል ፖሊሲ አንጻር አደገኛ ከየተወገዘ መሆኑን ነው። በዚያ ቃለ ንዝነዝ ላይ ግን በጣም አስደናቂው ነገር የአቶ ተክሌ ትዕግስትና ፅናት "ተውማ ፋሲል በዚህ ላይ ዶክተር ላኪሶ መልስ ይስጡበት አንተ የጋዜጠኛ ስራ ስራ" እያሉ በተደጋጋሚ ሲማፀኑት መስማት የአቶ ተክሌን ኢትዮጵያዊ ጨዋነት እውቀታቸው ጥልቅና ሁለገብ መሆኑን በብቃት ያስመሰከረ ድል መሆኑ ነው።

በአንጻሩ ደግሞ ፋሲል እንደዛ አላስተነፍሰ ብሎ የጋዜጠኝነት ስነምግባር በጎደለው መልኩ ሲነተርካቸውና ካፋቸው ሲቀማቸው የነበረው ጠፋት ሳያንስ ጥፋቱን ማረም ሲገባው ፅሁፍ አሸምንሙኖ ማቅረቡና ልክ መሆኑን መግለፁ ቁጭለታለሁ ከሚለው ኢትዮጵያዊነት ጋር የማይጣጣም ሆኖ አግኝቶለሁ።

ምክንያቱም የሚከተለው ይሆናል።

- ፋሲል በጥያቄው "የሠርቶአደር ጋዜጣ አዘጋጅ ነበሩ ይባላል። እውነት ይሁን ውሸት አላውቅም " ብሎ የጠየቀው በቀጣይነት ከሚያቀርበው ጥያቄ ጋር ግንኙነት ስለነበረው ሳይሆን "ደርግ" ብሎ አቶ ተክሌን ለማሸማቀቅ ነበር። ለዚህም ነው ከማስተካከያ ተብሎ ፅሁፉ ውስጥ ያላካተተው። ለነገሩ ኢሳትም በአማራ ጉዳይ ይበረታል እንጅ የኢሳት እንግዶች እነ ካሳ ከበደ፣ ዳዊት ወ/ጊዮርጊስ፣ ዶር ላጆሶ ደርግ አልነበሩም። ወያኔስ የነበሩት የኢሳት አባል አይደሉም። አማራን የገደሉትና ያስገደሉት የአነግ ባለስልጣናት፣ አሁንም አማራና ክርስቲያን በሜጫ አንገት እንቆርጣለን የሚሉት እነ ጁሀር ሙሀመድ መምነሽነሻ አደለምን! በኢሳት የደርግና የወያኔ ስራ አስፈጻሚ የነበሩ ግለሰቦች በክብርና በነፃነት በሚስተናገዱበት ኢሳት አቶ ተክሌ የሻውን የኋላ ታሪካቸውን ያለበታው በመጎተት መጥፎና አሳፋሪ ለማስመሰል መጣር ግን ያማል። ፣

- ፋሲል በፅሁፉ እንደገለጸው "ይህንን ንግግር ቆርጫ ባሰቀረው ደግሞ "ኢሳት ሃሳባችንን አፈነ፣ ቆርጦ አስቀረ" የሚል የአፈና ዘመቻ ይከፈትበታል። ይህም ሌላ ፈተና ነው። ስለዚህ የነበረኝ አማራጭ በተቻለኝ መጠን ህዝብን ለግጭት የሚያነሳሳ ነገር እንዳይኖረኝ መቆጣጠር ነበር።" ይለናል። ይህ የሚያሳየው መልዕክቱ እንዲተላለፍ የተደረገው የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ ስለሆኑ ትክክለኛውን ለማቅረብ በመፈለግ ሳይሆን ሀሜትን በመፍራትና ለኢሳት የሚገፈግፉት አማሮች ቅር እንዳይላቸውና ጥቅማጥቅሙ እንዳይቋረጥ ይመስላል።
- ፋሲል "ለነገሩ፣ ጽሁፍ አዘጋጅቶ በዚህ ቅደም ተከተል ቢሆንልኝ እመርጣለሁ የሚል መልዕክት መላኩም ትክክል አልነበረም። እንዲያውም "አቶ ተክሌ ኢሳትን አጣብቂኝ ውስጥ ለመክተት ብለው ነው ይህን ያጻፉት ወይስ ሌላ ምክንያት ይኖራቸው ይሆን እያልኩ ብዙ አውጥቼ አውርጃለሁ።" ይለናል። አቶ ተክሌ የሚመልሱት ዶ/ሩ በተናገሩት ጭብጥ ላይ ተመርኩዘው ስለሆነ ቅደም ተከተል ማስያዝ ግድ ይላቸዋል። ታዲያ በቅደም ተከተል አስቀምጠው የሚፈልጉትን ነጥብ ቢያሳውቁ ስተቱ ከምን ላይ ነው? በፋሲል አገላለፅ ግን ሁሉንም ነገር ሲያካብደው ጦርሜዳ ገብቻለሁ ያለው ግንቦት ሰባትም የአቶ ተክሌን ንግግር ያህል ጠላት የሚያርበደብድ አይመስልም። ይህ ደግሞ ወያኔዎች የአማራን አክሲዮን መታን ከሚሉት ብዙም ልዩነት አላየሁበትም።
- አቶ ተክሌ በፅሁፍ የላኩለትን ነገር ምን እንደሆነ ሳይገልጽ ሾላ አድፍን አደገኛና ሕዝብ ከሕዝብ የሚያጋጭ በማስመሰል ቃለንዝንዙም የተደረገበት ምክንያት ከእርሳቸው ፅሁፍ እንደተረዳው መርዙ ከአፋቸው እንዳይመልጥ ነው ብሎ መቀባጠሩ ከታማኒነቱ ይልቅ በቃላት የተጠቀለለ ጥበባዊ መርዝ መርጨቱን ያሳያል።
- ሌላውና መዘንጋት የሌለበት የግል ማስታወሻ በሚል ርዕስ ከስር ያሰፈረው ፅሁፍ ደግሞ እራሱን እንደ ጲላጦስ ንፁህ አድርጎ አቶ ተክሌን ዘረኛ ለማስመሰል የጣረ ያስመስለዋል። ምክንያቱም እንደዚህ ባያደርግ ኖሮ አቶ ተክሌ ከሞቀበት ሳያጨበጭቡ ለሚፈናቀለው ለሚታረደው ለሚሰደደው ዘር እንዳይተካ ለሚደረገውና ታዛቢ ላጣው አማራ ጠበቃ ሆኖ በሰብክ መደራጀትና መደገፋቸው ሊያስወቅሳቸው አይገባም ነበር።

የኢትዮጵያ ህዝብ መቸስ ካጋጠመው የከፋ የወያኔ ቀንበር ለመላቀቅ የማያደርገው ጥረት የማይከፍለው መሰዋትነት የለውምና ተስፋን ስንቅ አድርጎ ቆርጫ ተነስቻለሁ ያለውን ሁሉ ለመደገፍ እውቀቱንም ገንዘቡንም ጉልበቱንም በቅንነት ይለግሳል። ከነዚህም ተስፋ ከተጣለባቸው ድርጅቶች መካከል አንዱ "የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ" የተባለለት ኢሳት አንዱ ነው።

ኢሳት ደግሞ አንዱን ልጅ አንዱን የእንጀራ ልጅ በማድረግ የሚያደርገው አድሎ ከወዲሁ ከልታረመ መቸም ቢሆን የኢትዮጵያ ህዝብ አይንና ጆሮ ለመሆን ከማስመሰል ባለፈ አይንና ጆሮ ሆኖ አይዘልቅም። ያው እንደተለመደው የተንሸጠጠ አይንና መስማት የተሳነው አጣርቶ የማይሰማ ጆሮ እንደሆነ ይቀራል። ኢሳቶች ደግሞ አማራን ያላካተተ ኢትዮጵያዊነት የትም አያደርስምና ከአማራው ላይ የጥፋት በትራቸውን ሊያቆሙ፣ በአማራው ላይ ጫና የሚያሳድር የተሳሳተና ከውነት የራቀ መልዕክት መተላለፉን ሊገቱ ግድ ይላል። አማራው ችሎ ችሎ በቃኝ ብሎ ፊቱን ከኢሳት ላይ እንዳያዞር ከተፈለገ መታረም ያለበት ፋሲል ብቻ ሳይሆን ኢሳት ነው። የኢሳት የጭፈን ደጋፊዎችም ያስተላለፍኩትን መልዕክት በጥምና ተከታትላችሁ ሳትጨርሱ ለፍርድ አትቸኩሉ።

ቸር እንሰንበት
 ነፃነት ናፈቀ 2015-11-03
netsanetnafeke@hotmail.com